

Landskap: Småland Upptecknat av: Brith E. Gardt
 Härad: Lunnerbo Adress: Erik Dahlbergsg. 4, Lund
 Socken: Markaryd Berättat av: Auna Lena Johansson
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1864 i Markaryd

Uppgifter om sagesmannen. s. 1 a.
 Lin: ordning, beredning o. spinning s. 1-4.
 Värskeds tillverkning; försäljning s. 5-8.
 Lantbruk vid sidan av värskeds-
 tillverkningen. s. 9-10.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 9864:1a.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Anna-Lena Johansson

Född i Leabaryd 1864 (barn skoglutt).

Fadern som följande det att han hade ett litet
lundbruk lärjade sig som "vårskedsbualet"
stablerade sig på smärningarna som resande
handlare i större skala. Anna-Lena Johansson
som aldrig varit borta från sin lundskogen
någon längre tid, gifte sig 1895. Hon har
ätt barn.

Linn: odling, beredning & spinning

Vi sådde inte på någon särskild dag
utan när det passade på våren. &
Plöjde sedan & lutade väl så att
det inte gaves något "väll" (agris).
I landet hade vi gångrar så vi
kunde komma fram. När linet var
färdigt rycktes det upp & breddes ut.
Vick på ligger några dygn & torka.
Vi band det i "håndsväl" (liten
kärre) sedan togs det in & fräuset
togs bort. Vi grodde det - lade det
i säckar & pumpade. Vi hade
flötade "bällar" av trä. Där
bällade vi bort aquarna. Aquarna
gick hängslen. Lin fräet såldes d.
Gjordes till nästa såld. Sedan

lades liest ut på åkern igen och
"grätas". Vi kände efter den och
var gärdigt - när "skäret faller"
götes av vår och gärdigt. Då händer
det upp på "kräket". En del sädes
upp och ned med sädes säddar och
och förka. Vi hade en "basta" av
sten, lite ned sänkt i jorden men
och var inget sak på den. Där
"förrade" vi då liest, vi kunde
under uppsikt av några äldre.
Då var en snarlig arbete då liest
både brändes upp. Sedan bröts och
i en "bröta". Sen skulle och
stäckas, häcklas och vridas i locken.
Höckarna lade vi i säckar. Vi bröt
stäckade och häcklade på samma
dag. Vi var många som hjälpte

Larandra med lise.

Yore deē spams hade ki gille.

Den som blev hjälpt hade gille.

Thland har deē dans, men inte

alltid. Där har mycket mat bl.a.

pannkakor av svartbär & potatis.

Äronjät & juncusgräs. De

bakades i ugnen ungefär 15-6 pan-

nkakor varje gång. Gill deē hade

ki hönans & strap. Järn & feru-

gär ländde ki ab Larandra.

Sedan spams deē man skulle

alltid ha spumet i från sig för

gäst.

Där deē har spumet skulle garnet

koka i två år kokasta. Ät

dyga fick deē koka varefter gylen

lappades ut. Garnet lades ut på

ACC. N:R M. 9864:4.

bleke utan att skågas, men blätte
sin i fjumande åkilen. Där efter
kändes det. "Tuerua" (fajrua)
har det finaste & anmärkes till
långt, dukar, lakan & dyg.
"Tuerua" därmed påstås kändes
innan de spans.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Får skedskillerer kunnig

Redan som liten vid åtta, nio års
ålder fick jag och minna systern höra
ljälpa till att göra vänskedar. Vi kläpte
något av handlaren i så tillfälle att vi
sinnade själva på en handhyvel. De
fanns olika sorters skedar för olika
sorters vävnader. De allra finaste
ansedda för de finaste linnet i tyll till
prindimnerskläder hade upp till 40
linn färdig. Skedarna för trasvassar
kläddes hade bara så där en 8 i 10
linn färdig. På dessa grova skedar
hade vi ofta även kunnat se.

a) Hunda Lamm. Bero alltid
av fure. b) Hår.

Gångarna kunde jag se vid åsarna med
beckar, som spunnit linnen. På åsarna

Stod alltid angelä hur många jag
vänder skeden på. Det vilke kändst till
allt Rinda vänstredar. Ska jag säga man
fick vara mycket nära så att alla vänderna
kom med precis jämna mellanrum och
inte såu snett. Minna de dyrtan & jag
blev efterhand mycket skickliga & kunde
binda ända upp till 500. Sju skedar
om dagen & det ansågs vara det flesta
man kunde hinna med. Så sålde jag
skedarna. Han var inte riktigt helaktig.
Bara en månads tid efter så var han
hemma på Sammarer. Evers så reste
han i hela Sverige, Finland & Ryssland.
Efterhand kom vi fick skedar värda.
Skickade vi dem till honom. Om
sång var far korta två år & vi hörde
till av honom på hela tiden. Det

Var så än han & tre andra härskeds-
makare från marknyd hade kommit
till Petersburg & när de var där bröt
kolera ut så de fick inte lämna staden
& kunde inte heller meddela sig med
sina anhöriga. Vi visste inte om de
levde el. var döda. För berättade när
han sedan kom hem än de hade varit
en fånansfull tid. Hela hus dag ut.
Eskandareg var blott men starka inte
skitade & utgjorde lätarna mycket
men de trodde än det var beaktat och
härav som i en höll näst ännu
här skeddade dem. När för & de
andra härskedmakarna villverkade
särskilgen själva sina skedar var de
sålhet till gamla lagar. De köpte
då vass från Sverland. När man för

ACC. N:R M. 9864:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Var ute & fiske hade han också andra
fäker med sig som han sålde. Han
hade alltid byger & förplättes band
med sig. Då han fiske i Lappland skickade
vi alltid långa strumpor till honom.
Kartar & frukter hade litet dan av
strumpor som räcke över knäna. Vi
flätade också strumpeband som han
sålde till lapparna. Dessa band flätades
på två stolar. Karlarna knät dem såta
men lappgummanas band dem alltid
i Cyckar (Vägar)

Sedan jag gifte mig 1895 har jag
inte sytt och nästredt tillverkning

Lantbruk vid sidan av värdshuset -
tillverkningen.

Vid sidan av värdshuset tillverkningen
hade vi en liten lantbruk. Vi hade
3-4 kor, får & häns. När påjorde
hannade & sådde gås. När vi hade en
piga till hjält. Högst täst hade vi
inte utan vi hade med kor som
kändes i par. När vämjde gås
karna. Det gick så till att ha till en
ungdjur gå i par med en sammanl. ko.
Tolufnar & ok precis som den står. Vi
plag såg ut som de gör nu, men den
har mindre. När det var "grönsåg"
leides dock en kor med att. När
körde alltid en häst gås & vi varu var
en del med "hvar". När vi fröskade an-
vände vi en plöjel. Fåsen klippes

Gäde här i köst men lammen bliffr
Andast om hästen.

Om vi hade några särskilda lekter i
syder vid arket? Nej, det hade
vi inte för när har religion i trodde
inte på sanning i det gjorde inte vi
heller. En del rikshögskolor personer
hade & ee. för sig och inte fick
språka i gymnasiet. Huruvida
oss gjorde vi det ofta i inget gick
gale för den skull!